

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING FÖR FÖRSKOLAN FRAMTIDEN

1 april 2020 - 1 april 2021

Innehåll:

Mål och policy.....	2
Styrdokument.....	3
Definitioner av begrepp.....	5
Undersökning/Kartläggning.....	7
Analys utifrån kartläggning.....	7
Åtgärder vid uppkommande situation.....	8
Förebyggande åtgärder.....	9
Bilaga, Intervjufrågor Normer o Värden.....	10
Bilaga, Anmälan om kränkande behandling.....	12
Bilaga, Åtgärder och Uppföljning.....	13

Mål och policy

På förskolan Framtiden ska alla känna sig trygga och bli respekterade för den de är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. På vår arbetsplats ska ingen bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

På vår förskola har alla rätt att må bra, bli respekterade, lyssnade på, bekräftade och accepterade. Alla har skyldighet att möta sina medmänniskor med samma respekt.

Barnens delaktighet

Med stigande ålder och mognad ökar ansvaret också för barnen. De ska genom personalens och föräldrarnas försorg känna till och förstå hur viktigt det är att respektera andra, hjälpas åt, visa hänsyn och uppträda trevligt mot varandra. Vi genomför barnintervjuer, observationer och dagliga samtal och barn råd.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Om förskola och hem tar klart avstånd från kränkande behandling får detta en positiv påverkan på barnen. Om du som förälder misstänker att ditt eller någon annans barn utsätts för kränkande behandling vill vi att du kontaktar rektorn. Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra. Men om det är så, är du den som bäst kan göra något åt det. Vi ber dig att göra helt klart för barnet att du ser mycket allvarligt på beteendet och inte accepterar det. Även i sådana fall är det bra att kontakta rektorn på förskolan. Föräldrar görs delaktiga i utvärdering av plan mot diskriminering vid introduktion, föräldramöte och daglig kontakt med personalen.

Personalens delaktighet

Alla i förskolan är skyldiga att främja likabehandling och att förebygga och motverka diskrimineringar/kränkningar. Alla är också skyldiga att så fort som möjligt utreda sådana. Vid introduktion av ny personal har vi en genomgång av Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Efter varje revidering implementeras planen hos all personal.

Ansvariga för denna plan är:

Rektorn har det yttersta ansvaret för att planen utvärderas och att det upprättas en ny för kommande år. Detta sker i nära samarbete med personalen på förskolan.

Giltighetstid för denna plan är:

Från 1 april 2020

Till 1 april 2021

Styrdokument

Läroplanen för förskolan – Lpfö, 18

Förskolan vilar på demokratins grund. Därför ska dess verksamhet utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan skall främja aktningen för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhälle vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.

Föräldrabalken 6 kap

1§ Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran. Barn skall behandlas med aktning för sin person och egenart och får inte utsättas för kroppslig bestraffning eller annan kränkande behandling. Lag (1983:47).

2§ Barn står under vårdnad av båda föräldrarna eller en av dem, om inte rätten har anförtrott vårdnaden åt en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare. Vårdnaden om ett barn består till dess att barnet fyller arton år eller dessförinnan ingår äktenskap. Den som har vårdnaden om ett barn har ett ansvar för barnets personliga förhållanden och skall se till att barnets behov enligt 1§ blir tillgodosedda. Barnets vårdnadshavare svarar även för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till dess ålder, utveckling och övriga omständigheter samt skall bevaka att barnet får tillfredsställande försörjning och utbildning. I syfte att hindra att barnet orsakar skada för någon annan skall vårdnadshavaren vidare svara för att barnet står under uppsikt eller att andra lämpliga åtgärder vidtas.

FN: s Barnkonvention

Barnkonventionen sätter barnperspektivet och rätten till likabehandling i fokus. Konventionen bygger på perspektivet att barns bästa alltid skall komma i främsta rummet. Den talar om rätten till liv och utveckling, om barns rätt till inflytande och att få göra sin röst hörd.

Diskrimineringslagen 2008:567

Den 1 januari 2009 trädde den nya diskrimineringslagen i kraft. Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen 2010:800 (6 kap) Åtgärder mot kränkande behandling

Bestämmelserna i denna lag/kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn. Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns värdighet. En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektor. (Skollagen 6 kap 10 §)

Definitioner och begrepp

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Direkt diskriminering innebär att ett barn behandlas sämre än andra barn.

Indirekt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att det tillämpas en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn utifrån diskrimineringsgrunderna. Man kan i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika.

Likabehandling innebär att alla barn ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett om de omfattas av någon diskrimineringsgrund. Det innebär dock inte att alla barn ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling innebär ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns värdighet.

Mobbning är det när någon blir kränkt vid upprepade tillfällen och under en viss tid och att det råder obalans i makt mellan den som mobbar och den som blir utsatt. Både pedagoger och barn kan gör sig skyldiga till trakasserier/mobbning och kränkande behandling. Det kan ske på något av följande sätt:

- Fysiskt (att tex bli utsatt för slag eller knuffar)
- Verbalt (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosocialt (tex att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- Text och bildburet (att bli kränkt via sms/mms, internet mm)

Undersökning/Kartläggning av risker och hinder

Förskolans verktyg för att undersöka/kartlägga verksamheten för att upptäcka/förebygga ev. risker och hinder för diskriminering.

- Daglig kontakt med föräldrar samt utvecklingssamtal och föräldramöten.
- God personaltäthet med adekvat utbildning.
- Lpfö 18, Normer och Värden
- Närvarande och uppmärksamma pedagoger
- Observation och dokumentation av miljö och barngrupp
- Kommunikation med barnen
- Intervju med enskilda barn som görs i februari månad. Dessa görs utifrån gemensamt dokument, se bilaga. Ansvarig: pedagoger
- Löpande reflektionstid i arbetslagen, vid gemensam planering. Ansvarig: pedagoger.
- Övriga gemensamma möten där barnsäkerhet och arbetsmiljö är stående punkter på APT-möte. Ansvarig: Rektor
- Vi använder oss av årsplanering/årshjul där vi skriver in att arbetslaget ansvarar för att inventera eventuella risker och hinder. På APT-mötet i februari ska detta hanteras. Ansvarig: Rektor

Analys

Utifrån ovanstående undersökningspunkter görs en bedömning av eventuella vidare åtgärder.

Bedömningen görs av arbetslag och eventuellt rektor, beroende av händelsens omfattning/svårighetsgrad.

Rektorn beslutar om händelsen ska delges till styrelsen.

Åtgärder

Aktiva åtgärder som ska omfatta hela verksamheten

Varje enskild verksamhet, det vill säga förskola, skola eller motsvarande, ska arbeta med aktiva åtgärder enligt lagens bestämmelser. Det innebär att hela verksamheten ska omfattas av undersökningen, analysen, uppföljningen och utvärderingen.

På ett allmänt plan kan arbetet exempelvis handla om kompetensutveckling för personalen för att öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering.

Arbetet kan också till exempel innebära att lärare och pedagoger vid planeringen väljer arbetsätt och pedagogiskt material så att alla barn och elever kan delta på likvärdiga villkor.

All personal har ansvar för att omedelbart ingripa om förskolan får kännedom att det kan förekomma kränkningar. Det är viktigt att detta tas på allvar när någon, oavsett barn eller vuxna visar tecken på att det blivit utsatt för trakasserier eller kränkningar i någon form.

Förskolans rutiner för att utreda och åtgärda när barn eller vuxna kränks/diskrimineras.

Förskolans ansvar:

- Vi ingriper direkt när vi på något sätt upptäcker eller får kännedom om någon utsätts och har utsatts för kränkningar
- Vi tar reda på vad som hänt och vilka som är inblandade och dokumentation ska göras.
- Samtal med de inblandade
- Rektorn informeras
- Berörda medarbetare och föräldrar informeras
- Rektorn bedömer om eventuella vidare åtgärder ska vidtas:
  - Skriftlig anmälan på avsedd blankett,
  - Utredning görs och dokumenteras på avsedd blankett,
  - Uppföljning genomförs och dokumenteras på avsedd blankett,

Förebyggande och främjande arbete

Förskolans förebyggande arbete utifrån Plan mot diskriminering och kränkande behandling

- Vårt arbetssätt/förhållningssätt ska grunda sig utifrån Läroplanens värdegrunder samt Plan mot diskriminering och kränkande behandling
- Vi arbetar för att få en gemensam "Vi" känsla på förskolan
- God personaltäthet med adekvat utbildning
- Pedagoger som är närvarande och lyhörda i barngruppen
- Regelbundna observationer och dokumentation av miljö och barngrupp
- Arbetar i små grupper
- Vi strävar efter att normkritiskt välja barnlitteratur, digital media och väljer inköp av böcker som främjar mångfalden.
- Respekt för barnens integritet, tex vid toalettbesök, bildhantering.
- Rutiner som främjar barns integritet vid nyanställning eller vid vikarieinsättning
- Pedagoger som är tydliga förebilder och visar tydlighet gällande nolltolerans av kränkning och diskriminering
- Vi ger positiv förstärkning/bekräftelse vid respektfulla handlingar hos barnen
- Medvetenhet vid inköp av material för att främja mångfald
- Inne/utemiljön ska säkras mot kränkning och diskriminering
- Vi samtalar och uppmuntrar barnen till rätten att säga ifrån
- Daglig kontakt med föräldrar samt på utvecklingssamtal och på föräldramöten.
- Genusmedvetenhet, fortbildningar och återkommande diskussioner i arbetslagen.
- Ökad kompetens kring HBTQ
- Främja och utveckla olika kulturer
- Barnintervjuer 1 gång/år
- Barn råd
- Medarbetarsamtal

Rektorn ansvarar för att:

- Plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år och förankras hos all personal
- Rutinerna i planen följs

Personalen ansvarar för att:

- Plan mot diskriminering och kränkande behandling genomsyrar verksamheten.
- Planen förankras hos vårdnadshavare
- Rutinerna i planen följs

INTERVJUFRÅGOR – NORMER OCH VÄRDEN

Datum.....

Namn.....

Ålder.....

1. Vem/vilka är dina kompisar?

.....
.....
.

2. Vem leker du helst med?

.....
.....

3. Hur är man en bra kompis?

.....
.....

4. Tycker du att du är en bra kompis?

.....
.....

5. Hur känner du dig på morgonen när du kommer till förskolan?

.....
.....
.

6. Kan du bestämma vad du vill göra på förskolan? Vad? När?

.....
.....

7. Hur tycker du att vuxna ska vara? Är vi så?

.....
.....

8. När blir du glad?

.....
.....

9. När blir du rädd?

.....
.....

10. När blir du ledsen?

.....
.....

11. Finns där något ställe som du inte tycker om att leka på?

.....
.....

